

KIADÓ HIVATAL:
Szikes Antal könyvnyom-
dója, hova az előfizetés
pénze, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díj: egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 ft. — kr
Félévre . . . 2 ft 50 kr
Negyedévre 1 ft 25 kr

SZERKESZTŐSEG.
Beliczey-ut. 15. szám
hova a lap szellemi kr
sát illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Piaczi panaszok.

Lapunk hír-rovatában már több ízben felszólaltunk ama visszaélések ellen, melyet hetipiacz alkalmával az üzérkedő kofák a piacról élő iparos és intelligens közönsséggel szemben elkövetnek. Jóakaratu figyelmeztetésünknek, sajnálattal legyen mondva, eddig semmi foganatja nem volt s ép ez indít arra, hogy a közönsség méltányos panaszát ujjal is hirlapilag nyilvánosságra hozzuk.

Lássuk a panasz okát:

Községünknek élelmiszert termelő népe hetenkint kétszer elég nagy mennyiségben hozza áru-cikkét eladás végett a piacra. Élelmiszert tehát van bőven s a helybeli közönsség mégis drága pénzen jut hozzá, mert mielőtt ő vásárolhatna, már a kofa népség összeszedte a javát s különösen a baromfi félek a kofákcsirke szállító kosaraiba zsufolva várják a fővárosba való indítás óráját.

Mi azután kapjuk a megmaradt alsóbbrendű példányokat olyan árba, mint a kofa az első minőségűt. S nem elég, hogy a helybeli közönsség erre van utalva, még sokszor az eladók durvaságainak is kivan téve az a vevő, a ki a maradékra alkudni merészel.

Ez a községi testvériesség Szarvason a termelő és fogyasztó közönsség közt!

Budapesten aránylag sokkal olcsóbban és jobban megélehet az ember, mint nálunk, a hol a nép nagy része élelmiszert természetességgel és állat-tenyésztéssel foglalkozik.

Nó de ne szóljunk az élelmiszerek drágasága ellen, ne avatkozzunk olyan dolgokba, melyek az eladók jogaihoz tartoznak, hiszen

ezen semmiféle törvény nem változtathat, itt egyedül az egymás iránti humánus gondolkodás segíthet; hanem mutassunk ama körülményre, melyet az illetékes hatóság orvosolhat és a panaszos közönsségnek alkalmat szerezhet arra, hogyha drágán vásárol is, de legalább a javából válogathat.

Ez pedig nem más, mint a kofák vásárlási idejének korlátlan szabadsága. A kofák ugyanis már kora hajnalban kivonulnak a piacra, s elállva a központba vezető utcák nyílásait, összeszednek mindenféle jobb minőségű élelmi cikket.

Mire a helybeli közönsség a piacra érkezik, már ládákban áll a nagy halmaz tojás, a kosarak tele csirkékkel, a vaj és más effajta dolgok a nyereszkes kofák birtokában vannak. A helybeli vevők aztán keserves alkudozást csapnak a kofák által meghagyott maradékokon.

Hát bizony ez szomorú állapot Szarvason, mert utóvégre az itteni iparos és intelligens ember sem könyörödományból, hanem pénzéért él, s ha ő szolgál a nép érdekéért, annyit megérdemel, hogy némi előnyben részesítsék.

Aztán tudvalevő dolog, hogy a kofák sem fizetnek jobban, mint a magán szükségletre vásárlók.

Épen ezért ajánljuk az illetékes hatóságnak hogy szigorú büntetés terhe alatt szabja meg a kofák vásárlási idejét, s hatalmában álló eszközökkel hasson oda, hogy a közönsség érdeke óvó intézkedésre találva, a méltán sérelmes panaszoknak végevetessék.

Öcsödi mizeriák.

Azt mondja a tót ember, ha nincs pénz, igyál viz", nekünk ugyan szintén nincs pénzünk, de azért nem igen iszunk vizet, azon egyszerű okból, — mert az sincs; a községünk melletti Körös meder rég el van zárva, a benne lévő viz bűzhödött, használhatlan, az élőviz pedig olyan távol van, hogy a ki munkája után él, annak nincs annyi ideje, hogy vízszükségletét onnan fedezhesse.

Ha vezetőink feladatuk magaslatára felemelkedni képesek, bizonyára akként intézkednek — hogy mikorra a Körös meder elzárva leend, a közönsségnek jó ivó vize legyen; ezt annál könnyebben teheték volna, mert hogy a külső körös átmetszés kiszélesítését a község melletti kanyar eltöltése nyomában követendő három év előtt is tudva volt.

A község melletti Körös meder múlt év október havában áttöltetett, daczára ennek a képviselő testület csak folyó évi február hóban volt azon helyzetben, hogy ártézi kut furatása tárgyában határozhatott; a határozat meghoztatott, de egyidejűleg az iránt is történt intézkedés, hogy az ne legyen végrehajtható, és pedig onnan a honnan várni éppen nem lehetett.

A képviselő testület — tekintettel a község rendkívül hosszú fekvésére, két kútnak furatását határozta el, de azon férfiú kinek einökléte alatt ezen határozat hozatott, és kinek feladata leendett annak végrehajtása, — községünk érdemes (?) bírāja, maga toborzott alattomba híveket, hogy ezen határozatot megfellebbezve, a megyénél ennek megsemmisítését kérjék, tehát a kinek kötelessége lett volna oda töre-

TÁRZA.

A Dani bácsi két netája.

Az én szülőfalum Kun-Szt. Péter három dologról nevezetes: két-tornyu templomáról, melyet még jeruzsálemi Endro építtetett, határában lévő 16 öl mély szentelt kutjáról, melyben a Szt. Mária minden „Rózsafüzér“-es 50 éven felüli asszonynak, háromszor évenként megjelenik és végül Dani bácsiról.

Dani bácsi nemcsak nevezetessége, hanem dicsősége is a falunak. Ő az egyetlen ember nemcsak a faluban, hanem a vidéken is, ki tisztí rangban szolgálta a hazát és a szabadságot 1848 ban. Télen a fonóban, nyáron pedig a háza előtt lévő padkán szokta vitéz tetteit olmondani. Én már legalább is százszor hallottam tőle, hogy ő egymaga Gyaloknál 20 horvátot kergetett szejjel, ötöt közülök levágott. Ő volt az, aki Gr. Hallersberg osztrák őrnagyot Csornánál elfogta stb.

„No de meg is lakoltam érte“ szokta mondogatni 5 évig pihenem Kufsteinban barezi babéramon.

Dani bácsi az embereket kétféle kategoriába szokta sorozni: Az elsőbe tartoznak azok, kik az ő vitéz tetteit elhiszik, kiket aztán szeret; a másodikba pedig azok, kik el nem hiszik, a kikre aztán haragszik. Az utóbbiakon kivül haragszik még Tisza Kálmánra, a végrehajtokra és a finanszokra. Ismerve ebbeli gyenge oldalait kötekedni szoktam vele.

Egy júliusi estén ismét együtt ültünk a háza előtt lévő padkán. Tisza Kálmán politikájára teroltom

a beszélgetést. Hallotta-e Dani bácsi, hogy Tisza Kálmán sajátkezűleg nyul a szüzdohányhoz, s minden megyei és állami embert hivatalos spiczlinek tesz meg? Jókorát nevetett a markába és csak annyit mondott:

— Dejszen, korán keljen fel az a hivatalos spiczli, ki engem meg akar csipni!

— De én azt hiszem Dani bátyám, hogy addig le sem fekszenek, míg magát meg nem csipik.

— Miattam akár sohse aludjanak, mégis lepárolom őket. Lefőttem a finanszkomiszáriusokat is a hatvanas években — szólt Dani bácsi büszke öntudattal és meglátszott az arcán, hogy a kikérdezést várja.

— Hát nem szabadna nekem is tudni a titkot?

— Nem titok az öcsém, jelen voltak vagy tizen, a régi gárdából valók, mindannyian jó czimborák. Mikor kivittük a sikerült trófiát, még a hasunkat is tartottuk neveltünkben.

— Egészen kíváncsivá tesz, bátyám.

— No, hogy legyőzzem az asszony természetet, hát csak elmondom. Mikor honvéddé lettem, akkor adta az apám prezentbe ezt a tajtpipát, azóta úgy vigyáztam rá, mint a szemem világára. Én füstöltem ki ilyen feketére. Szenvedélyesen pipáztam teljes életemben, különösen vacsora után esett jól egy pipa dohány.

Épen tizen voltunk a régi gárdából, mindannyian kimustrált kufsteini tegyenczek, kik a „Két fült biká“-ban szoktunk étkezni. Itt mérték akkortáiban a legjobb bort egész Pesten, de a legmagyarasabb ételeket is főzték.

Ugy látszott az osztrák finanszkomiszáriusoknak is izlett a magyar koszt, mert mindannyian ide jártak étkezni.

Télen-nyáron este 7-kor szoktunk vacsorálni, vacsora után rágyujtottunk a „tilos“ ra. Eleinte minden tartózkodás nélkül, de mikor a finanszok is felesaptak törzs vendégeknak, meg voltunk akadva. Egyikünk sem mert az orruk alá füstölni.

Volt már sokszor 9 óra is, a mikor azok eltávoztak, s csak akkor lett szabad a pipázás.

Már-már türethetlenné kezdett válni ez az állapot. Egyebek azt ajánlották, hogy nézzünk más vendéglő után, a hol nincsenek finanszok.

Ekkor nekem pompás ötletem támadt.

— Olyan nines! — mondok szinlelt haraggal — inkább kifüstölöm az egész armádiát.

— De te beláthatod Dani — szólt egyik czimbora, hogy ez az állapot türethetetlen.

— Persze, hogy belátom és segítik is a bajon...

— Hogyan — kérdék kíváncsian valamennyien.

— Az már az én gondom! — vágtam vissza röviden — ti csak adjatok össze pénzt a terv kivitelére.

— Aztán mennyire van szükség?

— Hát kell 1 napra legalább is 10 ft. Nem sokalták. S mikor kijelentettem, hogy legkésőbb tíz nap alatt eltávolítom a finanszokat; mindnyájan belenyugodtak. Tizen lévén mindegyikünk adott 10 frtot.

— Tudjátok hát czimborák, mit csinálunk?

— Előbb mondtad, hogy az a te dologod.

— Nem egészen, holnap együtt, félórával előbb jövünk vacsorázni, mint rendesen.

kedni, hogy a közönségnek féltéssel előbb vize legyen, az követ el mindent, hogy a víz szerzést minél tovább meggátolhassa.

A kútfúrás vállalatnak kiadására f. évi mártius hó 21-ike tüzetett ki, a képviselő testület ez alkalommal nyert tudomást a beadott fellebbezésről, mely pár nap előtt érkezett vissza, a vonatkozó iratok csatolása végett; feszült várakozással lestük a május 16-ra össze hívott megyei gyűlés határozatát, mely döntendő volt kútfúrás ügyünkben, és ki írhatná le megütközésünket, hallva hogy a mi ügyünk későn érkezvén be, nem volt elintézhető, tehát március 21-től május 16-ig rövid volt az idő ily fontos ügy betérjesztéséhez; valóban igen nehéz elhinni, hogy ezen késlekedésben nem volt egykis szándékosság; és ime itt van a nyár, a legszorgalmasabb munka idő, a gyümölcs érés évszaka, a mikor a járványos betegségek leggyakoribbak szoktak lenni és mi nélkülözni vagyunk kénytelenek az egészség fentartásának legfontosabb tényezőjét a jó ivó vizet, valóban nagyon érthető, hogy sokan vannak nálunk, kik legnagyobb buzgósággal fohászkodnak az egék urához „Mi atyánk . . . szabadíts meg a gonosztól. . . .

A rossz nyelvek azt beszélik, hogy érdemes bíránkat az ingerelte a kút ügyébeni fellebbezésre, mert nem tetszett neki a hely, hova azok szánva voltak és mert bizik hozzá, hogyha csak egy kút lesz aztsikerülend neki háza szomszédságában furatni; mi igaz benne? a mindenható tudja.

Közlekedésünkkel éppen úgy vagyunk, múlt év tavaszán egy szép reggel arra viradtunk, hogy hidunk szét hullott és a közlekedés megszűnt; azóta egyik kalamitás a másikat éri és többnyire olyankor, a mikor a közlekedés legsürgősebb volna, no de a bírónak nincsen a Körösön túl semmije, másokkal meg mit törődik ő!!

Az 1891-ik évi XV. törvényezikk 15-ik §-ban az van mondva, hogy minden község melynek évi egyenes adója 15000 frtot meghalad tartozik saját erejéből kisdud óvodát, illetve kisdud óvodákat allítani. Községünk egyenes évi adója kétszeresen is haladja az 15000 forintot, de kisdud óvoda felállítására kilitásunk nincs; a kisdud óvoda felállítása illetve fenntartására 1893. évben szükséges költség, az 1892-ik évben betérjesztett pótkölt-

— Belenyugodtak. Másnap a kitűzött időben mindannyian együtt voltunk, azzal a különbséggel, hogy asztalunk mellett sorakozott Cseresyési Marci bandája.

Mi megvacsoráltunk. Alig tettük le a kanalat, beléptek a finánczok és helyet foglaltak az asztalok körül.

En oda sugok Marcinak:

— Marci, ha a pinczér leteszi elébük a meleg ételt, huzzátok rá a „Getherhalte“ és huzzátok, a mig csak nem intek, hogy elég . . .

Ugy történt; mikor a pinczér elhelyezte a pörköltet az osztrák finánczkomiszáriusok előtt, Marci rákezdte a „Getherhalte“-t Persze ekkor mindnyájunknak felállva, levett kalappal kellett végig hallgatnunk a a hymnust.

A fináncz komiszáriusok is rendületlenül hallgatták a cigányzenét s csak egyre ámultak bámultak, hogy mi a kő ütött belénk, hogy mi a „Getherhalte“-t huzatjuk egy óra hosszat.

Mikor már láttam, hogy egészen kocsonyává fagyott az enivalójuk, intetem Marcinak, hogy hagyja abba. Helyet foglaltunk, Azok is leültek, enni akartak, de bizony nem izlett nekik.

Ez így tartott 9 napig, a tizediken már nem jelentek meg a finánczok, gondolván magukba, hogy csak nem bolondultak meg, hogy a mi kedvünkért minden este kocsonyát egyenek!

Mi pedig ez idő óta szabadon pipálhattunk és huzattuk hajnalig a — Kossuth nótát.

S. M.

ségvetésben lett előirányozva, az 1894-ik évre való pedig már a rendes költség előirányzatában. Az évenként szükséges költség tehát előirányozva volt már két ízben, két évre, azon kívül egyénekenkénti kivetés is történt, mi jögon azt nem tudom, de ovoda még sincs, ez megint olyan dolog a mit bajos megérteni; vagy a költség előirányzatnak csak a völt a czélja — port hinteni a világ szemébe? Mert ha megállapított a szükséges költség és pedig már két évre, hol van az ovoda? Vagy talán ez is azért késik mert a bírónak nincs ovodába való gyermeke? De hiszen az ovoda felállításának kötelezettsége nincs attól függővé téve.

Ime így láttatnak el nállunk a legfontosabb közügyek valóban mizeralbilis állapot.

Csalán.

Mit akar a „Tanügy“.

Valóban közérdeket keltő tervek azok, melyeket a Békésen megjelenő „Tanügy“-nek ennek a másfél év óta fennálló, s a tanítói körökön kívül más társadalmi körökben is igen kedvelt lapnak szerkesztője maga elé kitűzött.

Nem másról van szó, mint a magyar tanítóságot, illetve a nevelésügy terén működő magyar nőket hazánk főállásának ezredéves évfordulója alkalmával egy-egy albumszerű kötetben bemutatni a mai társadalomnak, s emlékül hagyni a késő nemzedékeknek.

A tervezett albumokban minden tanítónak illetve nevelésügy terén működő nőnek fénynyomatú arcképe és életrajza, az irodalommal foglalkozóknak pedig egy-két irodalmi szemelvénye közöltenék.

A művek úgy lennének beosztva, hogy a különféle törvényes főhatóság alatt álló tanítók más-más csoportba lennének főlvéve, s így a ref. vagy a zsidó felekezeti tanítók, valamint a nők albumába fölvettek épügy hozzájuthatának felekezeti pályatársaik, illetve nő társaik arcképeivel s irodalmi szemelvényeikkel, mint a községi, vagy mint az államiak, a nélkül, hogy kötelezve lennének az állam összes fizetett megrendelni.

A művek kiadásának nem az a czélja, hogy egyes tanügyi férfiak és nők arcképeit fényképész módjára, holmi nyereségvágyból, s az egyéni hiúság dődelgetésére kirakathatja tegye, hanem az, hogy megismertesse a hazai tanügy munkásait és munkásnőit egymással, kivált pedig a tanítóság, s annak ügyei, tehát a tanügy iránt nagyon lanyhán érdeklődő társadalommal úgy külsőképen, mint szellemi erejében.

Felújítani s megerősíteni akarja a pályatársaknak egymás közt megláult bizalmát; felújítani s megerősíteni azt a hitet, mely a közel jobb jövőhöz mindeztideig nagyon lazán fűződik. Méltatni akarja a tanítók és nevelőnők műveltségét, tanulmányát, becsületos és szorgalmas munkáját.

És még a mi szintén jelentékeny: esakis tényleg működő néptanítóknak és nevelőnőknek fog az album kötetekben helyet adni.

Ilyen előzetes, a aradi tanítóság csekély áldozatával, s egy jóhírű fővárosi műintézet jutányos számitott munkájával könnyen kivihető terv elől azt hiszem, nem fog kitérni a 26 ezernyi magyar tanítóság java része, hanem úgy a maga kebelében, mint a társadalom különböző rétegeiben pártolókat szerez az örök emlékezetes, mindenesetre nemes kettős czél elérésére.

Adja Isten, hogy a hazai tanügyet szívünkön viselőikkel együtt ne a csalódás legyen osztályrészem az ezredéves örömmünnepre!

Egy tanító.

Ujdonságok.

— **Novák Kamill** kuriai bíró a gyulai kir. törvényszék elnöke a múlt héten városunkban időzött a szarvasi járásbírósnál a szokott évi vizsgálatot megtartandó. Az elnök a járásbírósnak két nap alatt tüzetesen megvizsgálta s az ügymenetet rendben találta. **A szarvasi ügyvédi** kar is tisztelgett ez alkalommal az elnöknek Dr. **Le n g y e l** Sándor vezetése mellett s arra kérte az összes ügyvédek nevében az elnököt, hogy tekintettel arra, miszerint az ügyforgalom a járásbírósnál oly nagy, hogy azt a három bíró és és jegyző a legnagyobb erő megfeszítés mellett sem képes elvégezni, tegyen felterjesztést az igazságügy-miniszternek az iránt, hogy a bírói létszám szaporí tassék. Novák megígérte az ügyvédi karnak, hogy pártólólag tesz felterjesztést a miniszterhez, s így előre

láthatólag már az őszre egy új bírót kap a szarvasi járásbírósnak, akire már eddig is nagy szükség lett volna.

— **A szarvasi férfi dalkar** folyó június hó 29-én pénteken (Péter és Pál napján) kirándulást rendez az Annaligetbe, hogy az ideai tanulási időszakot néhány dal előnéklésével s együttes vacsorával méltón befejezhesse. Erről a dalkar pártoló tagjai s a dal iránt érdeklődők azon megjegyzéssel értesítettek, hogy e kirándulásban részvételük szívesen láttatik, de mivel a közönségesen ismert mostoha viszonyok miatt ellátásokról gondoskodni lehetetlen, — ha a dal és a természet szépségein kívül más élvezetekre is igényt tartanak szíveskedjenek azokról maguk gondoskodni. Az annaligetbe kivonulás délután 5 órakor. Ennek kapcsán a dalkar működő tagjai figyelmeztetnek, hogy e kirándulásra való előkészület czéljából, folyó hó 27-én szerdán este 8 órakor a szokott helyen megjelenni szíveskedjenek.

— **Folyó hó 18-án Szarvason** elhalt özv. **B e l o p o t o c z k y** Jánosné szül: **R u z i c s k a** Mária végrendeletét e hó 21-én hirdették meg a szarvasi kir. bíróságnál. Az elhalt vagyonát unokái között osztotta szét, azonban a közintézetekről sem feledkezett meg, amennyiben három ilyen hagyományt tett. A Szarvasi községi kórház alap javára 100 frt, a szarvasi ág. evangélikus új templom alapnak 500 frtot és a szarvasi ág. ev. népiskolában járó szegény tanulók részére kik a magyar nyelvben jó előmenetelt tesznek 500 frtot illetve ennek évi kamatait.

— **A helybeli alsófokú kereskedelmi iskola** vizsgája folyó hó 17-én d. e. 10-12-ig folyt le a városi előjáróság kiküldötte, **Tájber Gusztáv** elnöke mellett. A csekély számú tanoncok (nyolczan) a körülményekhez képest elég ügyesen mutatták be a tanultakat s épen azért sajnálatos, hogy a helybeli kereskedők oly csekély érdeklődést mutatnak ez iskola iránt. Már az a körülmény is, hogy a tanoncok év közben sokszor mulasztanak — dacára hogy mulasztásaikat elfogadható okokkal igazolják, — nehézzé teszi a tanítást. Pedig a tananyag egészen a kereskedői gyakorlatot tartva szem előtt sok hasznos ismeretet nyújt s a mellett bizonyít, hogy a kereskedőknek ez iskolára szükségük van. E szempont vezette a ker. iskola bizottságát, midőn a tanulók jutalmazására 20 koronát szavazott meg, úgy szintén **Réthy Sándor** és **Tájber Gusztáv** kereskedő urak kik egy tíz frankos aranyat — illetve 7 koronát adtak hasonló czélra. — Ez összeg a tanulók között következőképen osztott el: **Váradi Lajos** III. o. t. 1 tíz frankos arany, **Dede Zsigmond** II. o. t. 9 korona **Haasz Elemér** III. o. t. 6 korona, **Hász Márton** III. o. t. 5 korona, **Porjesz Izidor** III. o. t. 3 korona **Mucha Pál** II. o. t. 2 korona **Wachsmann H. I.** o. t. 2 korona. A jutalmakért az adományozóknak ez úton is őszinte köszönetét nyilvánítja a ker. isk. bizottság.

— **A szarvasi főgymnasiumban** a szóbeli érettségi vizsgálatok f. hó 22-én kezdődtek meg, s valószínűleg a jövő hét elején bevégeznek. Ministeri biztosul **H ö r k** József eperjesi jogakadémiai dékán küldetett ki.

— **Nagy életkéség volt** szerdán városunkban a főgymnasiumnak délelőtt magartott zárvizsgája után tödült a sok diák nép a vasúthoz valóságos karavánokat képezve, hogy élvezni öveik köré siessenek a 10 hónapi fáradság után a vacatio édes örömeit. Érdekes volt a dologban az, hogy szerdán ebéd után induló két vonatra 145 deák kuffert adtak fel.

— **Tornajutalmat** nyertek a főgymnasium torna-vizsgáján f. hó 19-én a következő tanulók: **Gyurik Mihály** VIII. o. **Kincses Elemér** VI. o. **Ehrmann Ferencz** VII. o. egy egy diszoklevelet a főgymnasiumtól összetett nyújtó és korlátornázásért. A mászó rudon tartott mászó versenyben. **Hrvnák János** IV. **Wolfmann Nándor** IV. **Szluika Ervin** III. és **Nyemcsok Sándor** III. o. tanulók egy-egy diszoklevelet kaptak. A szarvasi nőegylet 6 forintja **Gyurik** és **Exterde** előtornászok közt egyenlően osztott meg; mig a **Ponyiczky Máté** ur 2 forintja **Albusz Frigyesnek** jutott. A magas és távolugrási verseny eredménytelen maradt, mert a versenyzők egyike sem volt képes 141 ctm magaszt deszkáról ugrani.

— **Közvizsga.** A helybeli államilag segélyezett elemi és polgári leányiskola folyó hó 27 és 28-án fogja évrő vizsgálatait megtartani.

— **Hivatalos vizsgálat.** **J a n e s o v i c s** Péter megyei árvászéki elnök Kis Gyula megyei alszámvevő kíséretében a múlt napokban városunkba időzött az árva pénztár megvizsgálása czéljából.

— **Műkedvelő előadás.** A szarvasi nőegylet által rendezendő műkedvelő előadás próbái már serényen folynak, az előadás mint haljuk jövő vasárnap lesz megtartva.

— **Hüvös időjárás.** A múlt héten olyan hüvös időjárás volt, hogy ha valaki kalendáriumot vett a

kezébe, június helyett önkéntelenül is november hónapra nyitott, mert valósággal hideg idő volt. Szegény Konrádnak határozott peche van a Körös fördővel: a mikor vize volna, akkor nincs hozzá fürödni való idő, ha pedig az lesz, akkor nem lesz vize, mert mint halljuk, a holt Körösbe engedett vizet mihelyt az lehetséges lesz lefogják eresztetni, hogy az új híd építéséhez a vállalkozó hozzá foghasson.

— **A hesseni légy** terjedése ellen újabb körrendelet jött a vármegyéhez, melyben a földmívelésügyi miniszter elrendeli, hogy ezen kártékony rovar által ellepített földeket aratás után azonnal felszántassanak. Kár, hogy a rendelkezés nincsen büntető sankeziója, mert nézetünk szerint arra feltétlen szükség volna; óhajtható mindazonáltal, hogy az érdekelt előjáróságok községeik jól felfogott érdekében így is legéberebben örököljenek fölötte, hogy ezen palliatív intézkedés hesseni légy által ellepített területen végrehajtsák.

— **A transversalis állami ut** ügyében a napokban jött le Lukács Béla kereskedelmi miniszter leirata a vármegyéhez, mely a néhány számba sem jöhető kisebb részlettel eltekintve, méreven elzárkózik mindama óhajok teljesítésétől, melyeket a vármegye úgy a múlt közgaz. atási bejárása alkalmával, valamint a közgyűlésen nyílvánított.

— **Nyilvános számadás.** A folyó hó 17-én megtartott műkedvelői előadás összes bevétele 143 frt 60 kr., összes kiadás 98 frt 45 kr. maradt tiszta jövedelem 45 frt. 15 kr. mely összeget a rendező bizottság már rendeltetési helyére juttatott.

A Pesti Hírlap, mely immár a 32-ik félévébe lép át július 1-vel, valóban nem szorul arra, hogy különösen ajánlgatni kelljen a magyar újság — olvasóközönség figyelmébe. Mindenki tudja, hogy a megalkuvás-nélküli liberalizmus politikáját képviselő évek óta folytatott küzdelmének nagy része van a szabadelvű egyházpolitikai reformok szönyegre hozatalában. S ha ma a demokratikus irány hívei jegyezhetnek föl sikereket a reakció rovására: a Pesti Hírlap kétségbevonhatatlanul sokkal járult aboz. Nem is azért szólnak most ez első rangú és első tekintélyű napilapunkról, hanem hogy felhívjuk az olvasóközönség figyelmét a Pesti Hírlap egy új nagy vívmányára. Ez a vívmány a Pesti Hírlap palotája, mely ott emelkedik Budapest egyik legszebb körútjának végén — váci-körút 78. szám alatt. — Az új palotáról, mely a szép főváros egyik újabb ékossége, annak idején részletes leírást fogunk közölni. Levelek és előfizetések az új félévtől kezdve már ide lesznek címzendők. Az új félévben a lap ismét több érdekes közleményt ígér fényes neű munkatársai: Jókai és Mikszáth tollából, továbbá érdekes regényeket s végül — mint minden évben — az 1895. évre szóló nagy képes naptárt teljesen díjtalanul, mint karácsonyi ajándékot

valamennyi előfizetőjének. Az bizonyos, hogy a Pesti Hírlapnak többet egy más lap sem nyújt ma előfizetőinek s ezen hó és változatos tartalma daczára — naponként 20, vasárnap 32 oldal — előfizetési ára egy óra csak 1 frt 20 kr. negyedévre 3 frt 50 kr. mely a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, váci-körút 78. sz.) küldendő. Mutatványt kívánatra öt napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Műkedvelői előadás.

A szarvasi fiatalok f. hó 17-én részben az önkéntes tűzoltó egyesület, részben pedig a szinpadai új díszletek beszerzésére létesítendő alapjára, a szinkörben műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal **Berczik Árpádnak** „A Paraszt kisasszony” című eredeti népszínműje került színpadra.

Műkedvelőkről lévén szó így tehát nem mérlegelhetünk azon mértékkel, a mélylyel mérlegeljük a színészek előadásait de ha még azzal tennők is azt, még akkor is csak dicsőretek emlékeztetünk meg az előadástól.

A műkedvelő ki tanul fárad, s még anyagi áldozatokat is hoz, csak hogy egy vagy más jótékonykezelt humánus intézmény pénzára tartalmát szaporítsa, ha még olyan gyenge alakot is mutatna be, elismerést és dicsőretek érdemel fáradságáért, ügybuzgalmáért. Nálunk Szarvason azonban olyan kivételes állapotok vannak, hogy a műkedvelőknek legalább is tekintélyes része nem szorul az elmozdásra, nem szorul a bíráló jóakaratra a „Paraszt kisasszony” vasárnap előadása, színészi műnyelven kifejezve „beütött” úgy az erkölcsi, mint az anyagi siker megvan. Az erkölcsi siker oroszlanyrésze mindenesetre **Felőkí Adolft** a rendezőt illeti meg, ki fáradhatatlan volt a szereplők betanításában s a rendezés vezetésében, mi annyival is inkább nehéz volt, mert a darab csak egy héten át tartott próbák után ment.

A czimszerepet **Kohn Janka** játszotta meg. A kisasszony már megjelenésével meghódította a közönséget, szép szinpadai alak és bájos arcz mellett oly érzéssel s jól alkalmazott hanghordozással értelmesen csevegett, mintha mindig a szinpadon mozgott volna, s nagyon is kiérdemelte a sürti tapsokat és a szép virágcsokrokat, melyeket a közönségtől kapott. Éneke, bár hangja szinpadra kissé gyönge, kedves és helyes volt. Partnere **Becsák Lajos** meglehetősen Fátoly Gergely volt, s megállotta helyét.

Léva **Ida** Gönczölné nehéz szerepével mérközött meg még pedig sikeresen s különösen nagy hatást ért el a harmadik felvonásban Kelemen Tamással való párbeszédével. **Ferhéz Irma** (Kelemené) híven esztelte a fővárosi élet után rajongó falusi urhölgyet, ki mindenáron fővárosi gavallert óhajtana vejenek.

Petricz József pedig mustra **Rezeda Marczel**, **Petricz** külön elemében volt, oly valódi gigerlit mutatott be, a milyen csak a fővárosban terem, játéka rendkívül ügyes, beszéd modora pedig kitűnő. A darab sikerét nagyban mozdította elő **Pollák Béla** **Sánta Matyija**, **Pollák** ez valódi kabinet alakítása volt s minden szavával általános derűtséget okozott. **Grun Endre**, **Bán Gyula** és **Zsuráffy Sándor** jó három falusi gavallér volt, **Gál Ferencz** pedig ügyes Gereben Márton.

Az epizod szereplők közül nagyon kiemelendő **Józsa Róza** és **Józsa Jolán**, az utóbbi ügyes és élénk mozdulatai, az előbbi pedig igen ügyes maszkjával keltett nagy feltűnést **Kralovanszky Mari** és **Ruzsicska Zsuzsika** kis szerepeiket szépen elmondták.

Kossuth Ferencz jön haza. A Tarnóczy tűzoltószere és gépgyár r. t. érdeme, hogy ezt lehetővé tette. Ugyanis ezen társaság szerződtette őt gyárának fő vezetésére; mi által nemcsak, hogy magának címelt megfelelő hasznót, de egyuttal a nemzetet is lekötözte; mert így kazánk boldogult nagy fiának idősebb fia, ki eddig külföldön volt kénytelen élni, most hazájában talált európaillag elismert technikai tehetségeket megfelelő foglalkozást, és így jövőben tehetségét szeretett hazájának szentelheti, és munkájának eredményével gazdagíthatja azt.

Hogy pedig Kossuth műszaki tehetségeit kellően kifejthesse, elhatározta a társaság, hogy gyárában a mezőgazdasági gépgyártást is meghonosítja, mi által érdemeit még fokozni fogja, mert ez által hazánkban ki fog szorulni az a sok külföldi és selejtes gyártmány, melylyel gazdáinknak nagy kárára előzönlötték az országot és számtalan fujóügynekeik által sok károsítást tettek ki a magyar gazdát. Most legalább lesz egy hely, hol teljes megnyugvással fog vásárolhatni a magyar gazda jó és aránylag olcsó gépeket.

E czéllal 1,500,000 ftnyi új részvényt fog kibocsájtani a társaság, és hogy abban minden szegényebb birtokos is résztvehessen, tehát az elrendő haszonban is osztozhasson, a részvényeket 100 ftban állapította meg. Az erre vonatkozó felhívást mai számunkban hozzuk. Aki ezen vállalatot előmozdítani és bizton elérendő eredményeiben részesülni akar, siesen az aláírással, mert minden bizonynyal nagyon tul lesznek jegyezve a részvények.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
SZIKESANTAL

Aláírási felhívás

a Tarnóczy tűzoltószere és gépgyár-részvénytársaság
ujjonnan kibocsájtott részvényeire.

A Tarnóczy tűzoltószere és gépgyár-részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn és eddigelő 500,000 ft alapitókéje után az alapszabályszerű leírások és tartalékai alapjának megfelelő dotatija mellett részvényeseinek évenként 6 frt osztalékot fizetett, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tűzi fecskendők tűzoltószerek, sárgaréz, réz-, aczélárak gyártásán, továbbá víz-, gáz- és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerzám- és munkagépeknek nagybani gyártását a vállalat munkakörébe felveendő és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állít fel.

E czéllal az alapitókének két millió forintba való felemelése közgyűlésileg elhatároztatván, az ujonnan kibocsájtandó 15,000 darab 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírási hirdetetik következő feltételek mellett:

1. A 100 ft névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsájtási ára részvényenkint 110 ftban határoztatik meg, melyből részvényenkint 10 frt a tartalékalapra fordittatik.

2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. é. június hó 26-ig bezárólag a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságánál Budapestben vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 frt fizetendő.

3. A további befizetések, ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközöndök:

- a) 1894. augusztus 1-én részvényenkint 30 frt,
- b) 1894. szeptember 1-én " 25 "
- c) 1894. október 1-én " 25 "

A befizetésekről ideiglenes törítvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 forint kibocsájtási árban és a fenti feltételek mellett egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogukat 1894. évi június hó 21-ig bezárólag gyakorolni és e czéllal részvényeiket a folyó szolvényekkel együtt lebélyegzés végett a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztárnál a fenti határnapig bemutatni, mert ellenesetben e részbeni joguktól elesnek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatkak ki. Az új részvényesek az 1894-ik évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. A részvényaláírási zárhatáridejéül 1894. évi június hó 26-ik napja tűzetik ki.

6. Tuljegyzés esetén az igazgatóság fentartja magának a jogot a feles aláírások tetszős szerinti loszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsájtott részvényekre 1894. évi június hó 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., és 26-án jegyezni s egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapestben, a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál, Budapestben, Üllői ut 2. sz.

a szarvasi pénzintézetek utján.

Kelt Budapestben, 1894. évi június hóban.

A Tarnóczy tűzoltószere és gépgyár-részvénytársaság:

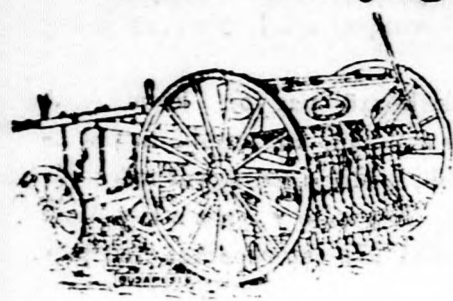
Dr. Rosenberg Gyula s. k.
ügyvéd, mint jegyző.

Kossuth Ferencz s. k.
elnök.

SCHLICK-féle vasöntöde gépgyár rész- vénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák Városi iroda és raktár Fiók raktár
IV. ker. külső váci-út. 29—35 Podmaniczki utca 14. Kerepesi-ut 77. szám.

Gőz- és jágánycséplő-készületek

számos első díjjal kitüntetett szab. Schlick-féle
2 és 3 vasu ekék, mélyítő és egytetemes
acél ekék, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egy
vasu ekék, talajmívelő eszközök valamint
Schlick féle szab., Haladás, sorbavetőgépek
Takarmánykészítő gépek, daráló örömmalmok
és mindennemű gazdasági gépek Eredeti ame-
rikai kéveköto és marokrakó arató- és fűka-

száló gépek szállítható mezei vasutak stb
Arjegyzékek ingyen és bérmentve.
Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

2778 szám/ikt. 94.

Pályázati hirdetmény.

Kondoros községben egy, lemondás folytán megüresedett
szülésznői állásra ezennel pályázatot nyitok, s főlhivom a
pályázni kívánókat, hogy kellően fölszerelt kérvényeiket f. évi
július 6-ig nálam benyujtsák.

A szülésznői fizetés évi 30 frt készpénzből áll. Köteles-
ségében áll a községi szülésznőnek az 1876. évi XIV. t. cz.
14§-a értelmében minden vagyontalan szülőnek díjtalanul,
a vagyonosoknak pedig 2-2 frtban megállapított díj mellett
segélyt nyújtani.

A választás f. évi július hó 7-én d. e. 10 órakor fog
Kondoros község házában megejteni.

Szarvason, 1894 évi június hó 4-én.

KRECSMÁRIK JÁNOS főszolgabíró.

Hirdetmény.

Ludvig István, kiállításon elismerő oklevéllel kitüntetett
okl. gépész

Szarvason, Tehén utca 664. szám alatt.
Készít mindennéven nevezendő Szívatyús házi kutakat
olcsón és jótállás mellett, elvállalja azoknak évi jó kar-
bantartását, javítását csekély összegért.

Készít Sirkéretéseket tartós és csinos kivitel-
ben felszerelve 40 frtól fölfelé, minták és minta rajzai a
közönség becses rendelkezésére állanak.

Keres bérbe az idei cséplésre egy 8 lóerejű garnitúrát.
Ugyanott 2 jó erkölcsű fiú tanonczuak felvétetik.

Eszenciákat.

rum, cognac, mindenne-
mű szesz italok asztali
likőrök és különle-
ges szesz azonnal
elhízáhatatlan elkészí-
tésére a legkötőbb mi-
nőségben szállítok.

Azonlaltu ajánlok 80 fokú vegyileg tiszta
eszenciát kellemes ízű borecset és
közön éges ecetek gyártásához. Leírás és
használati utasítások ingyen mellékelteknek

Kiváló eredményért kezeskedek.
Arlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp.

Eszenciák-különlegességek gyára.

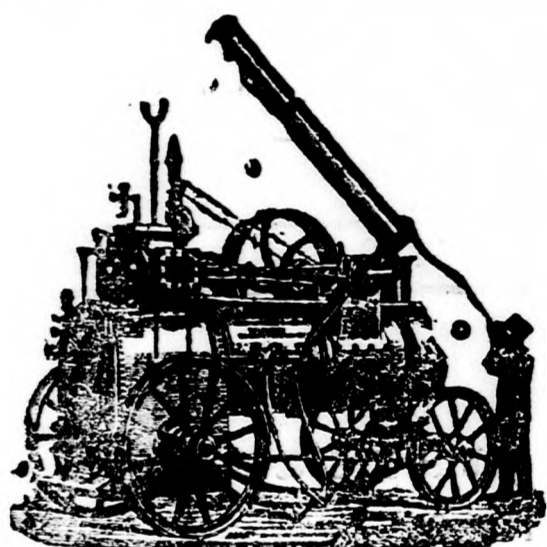
Prága.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Kotzò Pál

GÉPÉSZ MÉRNÖK

Budapest üllői út 18 szám alatt.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂, és 4 lóerejű

SZÖGES CSÉPLŐGÉPEKET

továbbá 4, 5, 6, 7, 8, 10 és 12 lóerejű
szines gőzcséplőkészületeket

hosszú szalmarázókkal, alsó szelelével és rend-
kívül nagy felületű rostákkal árpahélyazóva
és választó hengerrel.

Fa- és szénfűtésű és szalmafüttő

GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá R. garret sons felülmulthatlan 40%
tűzelő anyag megtakarítható.

Compeund gőzmogonyokat

legjobbnek elismert brandtfordi önműködő amerikai
kéveköto aratógépeket Eredeti amerikai szénagyű-
tőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált
rúddal. Sorvető- és szórvető gépeket és minden-
nemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! Kedvező feltételek.

Magyarország.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Holló Lajos dr., országgyűlési képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezében van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításaival az összes lapokat megelőzi.
A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő
alakban, az aznapi összes külföldi eseményeket, kimerítő tőzsdei tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és
önállóságáért, és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.
A Magyarország független minden hatalomtól minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s
így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseimben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s
így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a
közönség szolgálatára.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Szerkesztőség:
VIII. ker.
Füg Sándor utca
2. sz.

Egész évre . . . 14 frt — kr,
Félévre . . . 7 „ — „
Negyedévre . . . 3 „ 50 „
Egy hónapra . . . 1 „ 20 „

Kiadóhivatal:
VI. ker.
Rostély utca
2. sz.

„Nemzeti Ujság”

ezim alatt június 17-ikén Budapesten új politikai napilap indult meg, mely, mint a nemzeti párt hivatalos
lapja, őszinte szókimondással harcolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen és becsületesen fog küzdeni
a nemzeti érdekekért. A

„Nemzeti Ujság” felelős szerkesztője Günther Antal dr. helyettes szerkesztője Szeredai Leo,
a kiket a magyar sajtó legkiválóbb munkásai támogatnak. A
„Nemzeti Ujság” előre is felhívja a közönség figyelmét kitűnő vezércikkeire, melyeket többek
közt Apponyi Albert gróf, Horánszky N. Kovács Albert, Hódosy Imre Bartha
Miklós, Bolgár Ferencz, Benedek Elek, Hok János Acsády Ignác dr. írnak. Ugyanily kiváló erők szerkesztik a
„Nemzeti Ujság” minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban szenzációs re-
gény közlését kezdi meg a
„Nemzeti Ujság” mely nagy súlyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, elfogulat-
lanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a
„Nemzeti Ujság” a vidéki élettel, adni fog bő közgazdasági rovatot, mely hasznos tájékoztatója
és tanácsadója lesz minden tiszteletbírnak és gazdának. Lesz a lapnak állandó
divatrovata kitűnően szerkesztett egészségügyi és jogügyi rovat. A szerkesztői üzenetek rovatában díjtalanul
és azonnal ad felvilágosítást a

„Nemzeti Ujság” minden olvasójának minden kérdésben. A lapnak az ország minden legkisebb
helyén van levelezője de a mellett külön levelezőket tart a világ minden nagy
városában, úgy, hogy a

„Nemzeti Ujság” a leggyorsabban és legmegbízhatóbban fog közölni minden hírt. A
„Nemzeti Ujság” a kormány tulkapásának szigorú ellenőre, s a magyar nép szabadságának hű
szószólója, az igazi egyenlőségnek lelkes harcosa lesz. A

„NEMZETI UJSÁG” egyuttal a legolcsóbb napilap is.

Egész évre . . . 14 frt — kr. | negyed évre . . . 3 frt 50 kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr. | egy hónapra . . . 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr, vidéken 5 kr. — Kapható minden hírlapelárusítónál.

Most belépő előfizetők június 17-étől július 1-ig, tehát egy félhónapon át ingyen kapják
a lapot. Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatal.

„Nemzeti Ujság” szerkesztősége

Budapest, Petőfi-utca 16,
(az Andrássy-ut és Petőfi-utca sarkán.)

„Nemzeti Ujság” kiadóhivatala.

Budapest, VI. ker., nagymező utca 25.